

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012. Цей переклад було замовлено за підтримки Цільового фонду «Права людини» Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Він не є зобов'язальним для Суду. Для отримання додаткової інформації див. повне посилання на авторське право в кінці цього документу.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Інформаційний бюлетень про практику Суду № 154

Липень 2012

Дель Ріо Прада (Del Rio Prada) п. Іспанії - 42750/09

Рішення 10.7.2012 [Секція III]

Стаття 7

Стаття 7-1

Суворіше покарання

Перенесення дати звільнення, через застосування нової судової практики, виробленої після засудження: *порушення*

Факти – Заявницю було засуджено між 1995 і 2000 роками, у ході восьми кримінальних проваджень, до різних покарань за числені злочини пов'язані із терористичними діями ; загальна тривалість покарань у вигляді позбавлення свободи становить близько 3 000 років. У листопаді 2000 року, враховуючи юридичну пов'язаність і хронологічність злочинів, *Audiencia Nacional* (вищий трибунал Іспанії) об'єднала різні покарання і зафіксував загальну тривалість у 30 років, відповідно до верхньої межі, яка передбачена Кримінальним кодексом 1973 року, чинного на момент подій. У квітні 2008 року, покаральний заклад, у якому було ув'язнено заявницю, призначив на липень 2008 року дату її звільнення, після зменшення покарання за роботи, які заявниця виконувала з 1987. Пізніше, у травні 2008 року, *Audiencia Nacional* подала прохання до пенітенціарного органу про відкладення дати звільнення і перерахування строку відповідно до нової судової практики (так звана «доктрина Парот (Parot)») розроблена у рішенні Верховного трибуналу у лютому 2006 року, згідно якої пільги і знижки строку покарання слід враховувати із кожного строку покарання окремо, а не із загального строку ув'язнення у тридцять років. Таким чином, звільнення заявниці переносилося на 27 червня 2017 року. Заявниця оскаржувала це рішення, проте безрезультатно.

Право – Стаття 7 : Визнання вини і різні індивідуальні покарання у вигляді позбавлення волі, до яких заявницю було засуджено, були здійснені на підставі чинного на час подій кримінального права. Незгода сторін стосується в основному, підрахунку строку покарання, який заявниця повинна відбутися у цілому, згідно чинних правил поглинання покарань, з метою застосування належної знижки відбування покарання.

Стосовно доступності закону і судової практики, Суд відмічає, що Кримінальний кодекс 1973 року закріплював максимальну межу у тридцять років ув'язнення у якості покарання, у випадку наявності числених років покарань, і не передбачав ніякого правила стосовно підрахунку скорочення строків у випадках, коли додавання строків значно перевищувало цю межу. До речі, за усталеною судовою практикою, якщо особу засуджено до кількох строків ув'язнення, пенітенціарні органи передбачали зниження строку покарання за здійснення робіт, на базі тридцятирічного строку. Згідно з цією практикою, заявниця могла виправдано сподіватися на знижку строку покарань за роботи, які вона здійснювала з 1987 року. З того часу, як заявниця вчинила злочини і щодо неї було проголошено рішення про поглинання строків покарань, іспанське право і відповідна судова практика дозволяли заявниці визначити, з достатнім рівнем вірогідності, тривалість призначеного покарання і порядок його відбування.

Змінюючи, у 2008 році, передбачену дату остаточного звільнення заявниці, *Audiencia Nacional* спиралася на судову практику вироблену рішенням Вищого трибуналу, проголошеного у 2006 році, значно пізніше скоєння злочинів і проголошення рішення 2000 року про поглинання покарань, що продовжило покарання ще на дев'ять років, позбавивши ефективності знижки покарань за здійснення робіт. Оскільки зміна способу підрахунку строку відбування покарання мала важливі наслідки щодо реальної тривалості відбування покарання, не на користь заявниці, слід зробити висновок, що новий спосіб підрахунку стосувався не тільки способу виконання покарання самого по собі як такого, але насамперед саме його тривалості. Що стосується передбачуваності здійсненого національними судами тлумачення, існувало єдине судове рішення, яке розвивало прецедент 2006 року, тоді як попередня судова і пенітенціарна практика були більш сприятливими для заявниці. В кінцевому рахунку, нова прецедентна практика Вищого трибуналу знецінила значення інституту зниження строку покарання за здійснення робіт, що відповідає змісту нового Кримінального кодексу 1995 року, який відмінив систему зниження покарань за здійснення робіт і встановив нові, більш жорсткі правила у сфері підрахунку пільг для осіб, засуджених до ув'язнення за числені злочини до довготривалих строків. Оцінюючи ситуацію, Суд відмічає, що хоча Держави-Учасниці необмежені у зміні своєї політики у галузі кримінального права, неприйнятним є застосування національними судами духу тих законодавчих змін, які було здійснено після здійснення злочину, всупереч інтересам зацікавлених осіб і зі зворотньою дією. Таким чином, на час подій, заявниці було важко, навіть неможливо, передбачити зміну судової практики Вищим трибуналом і відповідно визначити, що *Audiencia Nacional* здійснить підрахунок знижок на базі кожного строку відокремлено, а не на основі повного строку відбуття покарання, істотно продовжуючи таким чином тривалість її ув'язнення.

Висновок : порушення (одноголосно).

Стаття 5 : У світлі міркувань, які призвели до визнання порушення статті 7, Суд спостерігає, що заявниця не могла, на час подій, передбачити, з високою вірогідністю, що реальний строк позбавлення її свободи буде продовжено майже на дев'ять років, позбавляючи таким чином смислу знижки строку

покарання за здійснення робіт, на які вона мала право на момент дії Кримінального кодексу 1973 року. Таким чином, Суд приходить до висновку, що починаючи від дня, з якого заявницю повинні були звільнити на виконання тлумачення закону, яке було здійснено до зміни судової практики, ув'язнення заявниці не було « законним ».

Висновок : порушення (одноголосно).

Стаття 46 : Зважаючи на особливі обставини справи і невідкладну необхідність покласти край порушенням статей 7 і 5 § 1, Суд вважає, що іспанській державі належить вжити заходів для негайного звільнення заявниці.

Стаття 41 : 30 000 євро на відшкодування моральної шкоди.

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012.

Офіційними мовами Європейського суду з прав людини є англійська та французька мови. Цей переклад було замовлено за підтримки Цільового фонду «Права людини» Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Він не є зобов'язальним для Суду; також Суд не несе жодної відповідальності за його якість. Його можна завантажити з бази рішень Європейського суду з прав людини HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) або з будь-яких інших баз даних, в яких Суд його також розмістив. Його можна відтворювати в некомерційних цілях за умови, що будуть зазначені повна назва справи та посилання на авторське право і Цільовий фонд «Права людини». Для використання будь-якої частини цього перекладу в комерційних цілях слід звертатися за наступною адресою: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC

l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int